Giedrius Aleliūnas

Survey in Jurbarkas, 1996

In 1996 in the Old Town of Jurbarkas a total area of 14 m² (5 sites) was surveyed. The findings included seriously disturbed habitation zones from the 17th–19th centuries together with pottery and a number of coins of the period.

Giedrius Aleliūnas

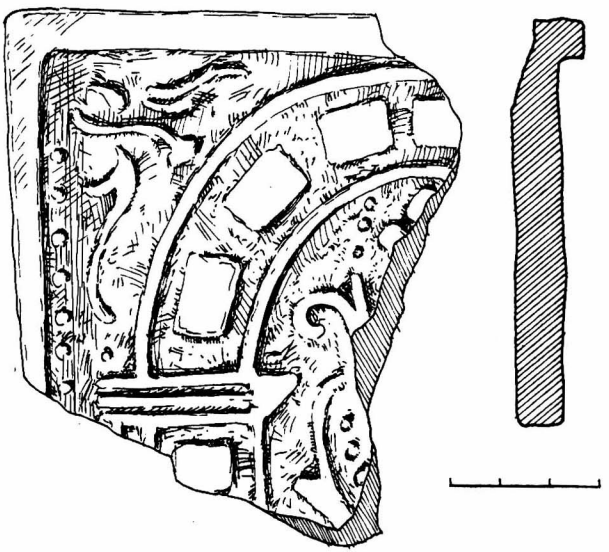
1996 metų žvalgomieji tyrinėjimai Trakuose, Karaimų gatvėje Nr. 57

1996 m. Trakuose, Karaimų g. Nr. 57 sklype, atlikti žvalgomieji tyrinėjimai. Čia stovintys gyvenamasis namas, kluonas su tvartu yra architektūros paminklai (AtV 722). Žvalgymai vykdyti dėl kluono rekonstrukcijos bei numatomų kasti vandentiekio ir kanalizacijos trasų. Iškasti 6 šurfai, ištirtas 15 m² plotas.

Į V nuo gyvenamojo pastato tirtuose šurfuose įžemis pasiektas 1 m gylyje. Sluoksnis susiformavo XIX a. Rasta nemažai akmenų, plytų nuoskalų. Tai rodo, kad netoliese stovėjęs pastatas.

Š sklypo dalyje, šalia buvusio kluono kastuose šurfuose, įžemis pasiektas 40–60 cm gylyje. Archeologinių radinių nerasta.

Intensyviausias kultūrinis sluoksnis rastas šurfe, kastame šalia ŠR gyvenamojo namo kampo (3 m nuo jo). Čia beveik nuo pat žemės paviršiaus prasidėjo tamsiai pilkos spalvos žemės sluoksnis, kuris tęsėsi iki pat įžemio 1 m gylyje. Radiniai leidžia jį datuoti XVII a. pirmąja puse. Šurfe rasti 74 puodų fragmentai, iš jų 25 kakleliai. Pagal formą skiriami 4 puodų tipai. Tai: puodai su ryškiai pūstais šonais, atsikišusia lūpa, puošti nelygiagrečių linijų ornamentu; puodai su šiek tiek profiliuotu kakleliu, puošti tankiu lygiagrečių linijų ornamentu; puodai su nežymiai profiliuotu kakleliu, puošti banguota linija ties kaklelio viršumi, ir puodai su ryškiai profiliuotu kakleliu, rudai arba žaliai glazūruoti.

Pav. 49. Trakai. Plokštinis koklis.
Fig. 49. Trakai. Flattened tile.

Šurfe rasti ir keli koklių fragmentai (pav. 49). Vieno XVI a. pabaigos būdingo koklio dalis glazūruota, puošta stilizuotu herbu. Kitų koklių fragmentai su žalia glazūra, stilizuotu augaliniu ornamentu; tokių gana dažnai aptinkama senamiesčiuose.

Kadangi sluoksnyje rasta nemažai plytų nuoskalų, akmenų, galima manyti XVII a. čia stovėjus pastatą. Vėliau jį nugriovus, šioje vietoje naujas statinys pastatytas tik XIX a.

Giedrius Aleliūnas

Survey at 57 Karaimų St., Trakai, 1996

In 1996 at 57 Karaimų St., Trakai a total area of 15 m^2 was examined. The survey

produced remains of a 1 m thick habitation zone from the 17th century together with pottery and tiles of the period.

Giedrius Aleliūnas

Žvalgomieji tyrinėjimai Joniškyje 1996–1997 metais

1996–1997 m. žvalgomųjų tyrinėjimų Joniškio senamiestyje metu ištirti 56 šurfai. Iškastas 76,5 m^2 plotas. Iki šių tyrinėjimų ankstesnio negu XVII a. kultūrinio sluoksnio nerasta. Miesto aikštėje 1995 m. aptiktas VI–VII a. datuojamas kapas. Pasak istorinių šaltinių, miestas pradėjo kurtis nuo XVI a. vidurio.

1996 ir 1997 m. žvalgyta įvairiose senamiesčio vietose, kur numatomos statybos arba žemės kasimo darbai.

Intensyviausias kultūrinis sluoksnis aptiktas į V ir ŠV nuo Miesto aikštės. Įžemis čia pasiektas 1,7–2 m gylyje, rasta puodų, koklių fragmentų, puoštų augaliniu ornamentu.

Prie namo Miesto a. Nr. 15, 80 cm gylyje, rastas vyro kapas. Griaučiai apnykę, iš įkapių rastas žalvarinis smeigtukas krūtinės srityje. Jis prastai išlikęs – tebuvo adatėlė ir 2 grandinėlės dalys. Kadangi šalia 1995 m. buvo rastas V–VIII a. datuojamas kapas (žr. *ATL 1994 ir 1995 metais,* V., 1996, p. 122–124), galima manyti čia buvus kapinyną.

Kitose Miesto aikštėje kastuose šurfuose (skvere prie kavinės „Fortūna", Upytės g. Nr. 1, aikštės PR dalyje) kultūrinio sluoksnio storis 0,8–1,2 m. Rasta XVIII–XIX a. keramikos fragmentų.

Urbanistikos paminklo pakraščiuose kastuose šurfuose matoma, kad kultūrinis sluoksnis susidaręs XVIII–XIX a. (Upytės g. vidurinėje dalyje, Vilniaus, Medžiotojų, A. Varno g.). Šurfuose, kastuose Kranto a. rajone, kultūrinio sluoksnio nerasta.

Iš žvalgymų galima manyti, kad Joniškis kūrėsi nuo Miesto a. Š ir V dalies, paskui plėtėsi kitomis kryptimis.

1997 m. tyrinėta tarp M. Slančiausko ir Žagarės g., projektuojamos šiluminės trasos vietoje. Trasos ilgis – 150 m, plotis – 2 m. Ji numatyta